

Nr 240.

Av herr **Lindhagen**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt till jakt m. m.

Propositionen nr 46 med lag om rätt till jakt föranleder mig till följande primära erinringar.

Lagarna om jakträtt innehålla bestämmelser om jaktvård i syfte att uppdraga gränser mellan de områden, å vilka jordägare eller andra äga att utöva jakträtt. Det är endast ur denna jägareegoistiska synpunkt, som förslaget talar om jaktvård samt om skydd för villebrådet och mot dess utrotande.

Utredningen har också varit uppdragen åt en »utredningsman» med jaktinsikter, stödd av några »sakkunniga», som kunna antagas vara vänner av jaktsporten. Sedan ha utlåtanden över förslaget infordrats från åtskilliga höga vederbörande med sannolikt intresse för sporten. På sladden har förunnats även de Svenska Djurskyddsföreningarnas Centralförbund att göra sig hört.

Emellertid finnes i vår författning även en lagbestämmelse om djurskydd för djurens egen skull. I 18 kap. 15 § strafflagen stadgas nämligen straff, om *någon i behandling av djur bevisar uppenbar grymhet*. Det kräves verkligen en specificering på huvudpunkter, vad som skall betraktas såsom grymhet mot djur. Då får man gå till jaktstadgan, som utfärdas av Konungen ensam med stöd av hans »ekonomiska» lagstiftningsrätt. Även den rör sig i väsentliga delar med skyddande av villebrådet mot utrotning så, att ej jägarerna få för litet villebråd att jaga. Några ansatser att i någon mån förbjuda grymhet mot djur för dess egen skull skymta också.

Strafflagens förenämnda förbud uppfordrar emellertid att *i jaktlagen eller särskild lag* inarbetas ett kapitel, som riktar sig mot grymheten på ett konstitutivt och uppräknande sätt. Jakt liksom fiske är ju ett barbari, ett utslag av djuret hos människan. Då nu människodjuret liksom andra djur *måste* leva även på jakt och skydda sig i vissa fall med den, så är det stridande mot naturlagar att begära avskaffande av jakten. Men nu har ju människan också en själ och då bör det väl också kunna övervägas någon handgriplig måtta i barbariet.

Det första, som då måste anmärkas mot det nu framlagda förslaget, är att över det liksom dess föregångare vilar *nöjesjakten* såsom det väsentliga och jaktens mål att vara till för *husbehovet* träder i skuggan. Den *nationella hushållningssynpunkten* är knappast berörd. Jakträtten tillkommer enligt förslaget människorna i den mån, de hava förfogande över stora områden och de som icke ha något eget område alls lämnas tämligen ur räkningen. Således allt detta fjällfolk, som får leva på Guds försyn och företrädesvis är hänvisad till jakt och fiske, de borde dock tillerkännas företrädesrätt framför alla andra att livnära sig av jakt och fiske å kronans stora domäner i

all synnerhet i ödebygderna. Detta borde således varit ett omistligt inslag i förslaget.

En följd därav är att särskilt nöjesjakten och framför allt med drev i stor skala borde bemästras väsentligen. Utarrenderingar av jakten å de nordliga kronomarkerna för främlingar på den fattigaste ortsbefolkningens bekostnad i stort sett böra icke få ifrågakomma.

*

Det stora missförhållandet mellan strafflagens 18 kap. 16 § samt lagarna om rätt till jakt och jaktstadgan berördes redan år 1884 av ledamoten i första kammaren justitierådet Claes Albert Lindhagen och hänvisas där- om till berättelsen i den nyligen utkomna andra delen av mina memoarer sid. 90—95.

I detta sammanhang må erinras, att ordet jägmästare, d. v. s. en jägare och mästare i jakt, har bevarats som en relik kanske från medeltiden. Hos oss böra dessa yrkesutövare hädanefter kallas skogsmästare i anslutning till den benämning »forstmästare» eller något dylikt, till vilket man i utlandet redan hunnit fram.

På grund av vad sålunda anförts och under åberopande jämväl av mina motioner om djurskydd och jakt II: 294 år 1912, I: 73 år 1928 och särskilt I: 12 år 1934, som förordade en »djurens balk», hemställes,

att riksdagen ville

I. i det framlagda lagförslaget göra följande ändringar:

a) i § 1 första stycket uteslutas orden »samt deras ungar ävensom tillägna sig sådana fåglars bon och ägg» såsom en regel;

b) i 7 § eller i särskild ny paragraf införes en bestämmelse om, att den obesuttna befolkningen i fjälltrakter och därmed likvärdiga områden tillerkännes företrädesrätt till jakt under den kontroll, som må kunna anses påkallad;

c) i samma paragraf första stycket utgår vad som där stadgas om undantag för rätt till jakt efter älg;

d) i 26 § 2 mom. uteslutes de tre första styckenas befrielse från jaktvårdsavgift samt i 27 § första stycket vad där stadgats om att jaktpass ej är erforderligt för medlem av främmande makts beskickning;

II. hos Kungl. Maj:t begära som tillägg till jaktlagen eller såsom särskild lag stadgande om skydd mot uppenbar grymhet i behandlingen av djur under jakt, varvid motsvarande delar av jaktstadgan även gives lags natur;

III. hos Kungl. Maj:t ifrågasätta att den svenska officiella titeln jägmästare — i anslutning till en del utländska föredömen — utbytes mot titeln skogsmästare eller något dylikt.

Stockholm den 11 januari 1938.

Carl Lindhagen.